

DE
HEREDITARIIS
ACTIONIBVS
TRACTATVS
NOVISSIMVS, ET SINGVLARIS

In duas Partes diuisus

*In quarum Prima agitur de Hereditarijs Actionibus Passiuis.
In Secunda verò agitur de Hereditarijs Actionibus Actiuis.*

A V T H O R E

ALBERTO ALDERISIO I.C.

*Opus perutile, & necessarium nedùm causis, licis, & in foro versantibus,
& decidentibus, sed etiam & iis, qui iuris subtilitates percillent.*

Cum Indicis Argumentorum, & Materiarum.

D I C A T V M

ILLVSTRISSIMO, ET EXCELLENTISSIMO DOMINO

D. HIERONYMO MARLA
PIGNATELLO

Principi Ciuitatis Marsici Noui, atq; vtili Domino
Status Moliterni, Sarcuni, Sanctiq; Quirici
Rapari, nec non Villæ Barræ, &c.

NEAP. Typis Francisci Mollo MDCCLXXVI

Superiorum facultate
Expensis Francisci Massari.

Anceps eram, inuestigare nesciens, Excellentissime Princeps, cuius gloria sit maior, Mineruæ, Bellonæ, an Cereris? iam certus sum, videns deceptum Vegetium Bellonæ tribuentem gloriam, quæ enim crudeli, seigniuè ascribenda sit gloria? Est Miles, vel vulnerans, crudelis, vel fugiens saucius, ignauus, ac seignis, nõ perperã lugebat Seneca de filijs Officialium in bello decedentium, quorum post excidium Troiæ quot Regna diruta, quot Populi capti in bello? Mentitum Apuleium in diuitijs cum Cerere crapulantem. Præclara facies magnæ diuitiæ, quas Crates suas in mare proiecit, & nauiscauit Mida, quia eæ ubi inueniuntur, ibidem relinquuntur, in terra scilicet, & adhuc vis corporis, & alia eiusmodi quale initium, talem suscipiunt finem. Italia potentissima olim sceptrum tenuit in Orbe terrarum, nunc verò miserrima sufficiat ei memoria deperdita, & trophæa sub humo abscondita præ magno dolore aspicere non valenti, alteri deseruit, præter Pontificatè thronum, cuius potestas super omnes potestates tanquam erecta non Alexandri phalangibus, Casarisq; legionibus, sed placida Christi Cruce, eiusque pretiosissimo irrigata sanguine, & aucta. Omnia sensibilia, orta occidunt, auctaq; senescunt, magis prauitas eorum admiranda, qui dediti corporis gaudijs, per luxuriã, & nenas, inter ignauiam etatè ducunt, malignisq; artibus inaduertenter astutorum adulantium in laqueos miserrimè incidunt, præsertim cū multe sint artes, quibus summa claritudo parari non potest, & quod detrius adulator adulationem adulatione tegit, prout contigit Tiberio, qui à Patre illo conscripto adulante seductus, cuius adulationem iam in Senatu audiens Cassius Seuerus interitum Tiberij, & Reipublicæ prædixit, cū Tiberius, relicta Roma, ad insulã Caprearũ se cõtulit, ut expleret, ut hircus libidinem, exerceret tyrannidem in Imperio, & adulator in ipsius interitu gaudebat. Veridicum scio Diuum Augustinum in libris conscribendis tribuentem gloriam, Ingenij fructus, asserit ipse, afferre, & quosdam mentis partus, quos non tam libros, quàm liberos dicimus, & merito, quia tota, quàm dicunt gloriam, sine virtute stultitia est; Moyses magis gloriosus in libris, quos scripsit, quàm in prodigijs in Aegypto patrat, Esdra poculum cœlitus habuit libros scribendi, Ioannes de Cælo vocem audiuit, ut scriberet Arcana Dei, & Iesus, ut eius generationis liber scriberetur, gloriatur. Mira certe libros scribendi adinuentio, in paucis folijs perennes dilatare glorias; Vna quodã contingit in hora in sinu eternitatis reponere, exili calamo atatem compefcere, ne vltro labatur, obliuionem insicere sola stilla atramenti, versiculo vno occidere tempus, vna penna nomina, & si non bona, magna tamen, ab inferis vsq; ad sidera efficit euolare, ex eo, quia ingenij egregia facinora, sicut anima, immortalia sunt; animus incorruptus æternus huma-

IN Congregatione habita coram Eminentissimo Domino Cardinali Caracciolo Archiepiscopo Neapolitano sub 2. Nouembris 1679. fuit dictum, quod Reu. P. Antonius Rossi Soc. Iesu reuideat, & in scriptis referat eidem Congregationi.

S. Menattus Vic. Gen.

Ioseph Imperialis Soc. Iesu Theol. Emin.

Iussu Eminentissimi Domini mei sedulo considerati opera Alberti Alderisij de Hæredibus, ac Hæreditarijs actionibus, atque in eis nihil inueni sanctæ doctrinæ, aut bonis moribus repugnans; sed multa egregie pertractata, ac magistraliter, ut aiunt discussa; idè dignum censeo, quod Typis imprimantur, sub censura tandem eiusdem Eminentissimi, Neap. ex Coll. S. Ioseph Soc. Iesu die 21. Maij 1682.

Antonius Rossi Soc. Ies.

In Congregatione habita coram Eminentissimo Domino Cardinali Caracciolo Archiepiscopo Neapolitano sub die 20. Iunij 1682. fuit dictum, quod stante relatione supra scriptæ reuisionis Imprimatur.

S. Menattus Vic. Gen.

Ioseph Imperialis Soc. Iesu Theol. Emin.

EXCELLENTISSIMO SIGNORE.

IL. Dottor Alberto Alderisio supplicando fa intendere à V.E. come hà composto vn Trattato legale *De Hæredibus, & Hæreditarijs Actionibus ipsis competentibus*, e perche desidera farlo stampare, supplica V. E. degnarsi commettere la reuisione di detto Trattato à chi meglio parerà à V. E. e l'hauerà à gratia vt Deus.

Magnificus V. I. D. *Emilius Gaudiosus* reuideat, & in scriptis Sux Excell. referat.
Galcota Reg. Carrillo Reg. Calà Reg.

Prouisum per S. E. Neap. die 24. mensis Maij 1678.

Scoppa.

EXCELLENTISSIME DOMINE.

Tractatum de Hæredibus, & Hæreditarijs Actionibus ipsis competentibus elucubratum à celeberrimo, solertissimoq; V. I. D. Alberto Alderisio, perlegi maximo animi obletamento, iucunditate, ac leuamine; Quippè qui vir prudētissimus ipse Albertus, saluo semper Regiæ Intisdictionis Iure luminis sapientiæ præferat parentem, prout diudicatum fuit vno ore in alijs Tractatibus ab eodem Authore compositis, nempe vno de Symbolicis contractibus, altero verò de Assistentia, suè continuatione ad Horatium Barbarum de Assistentia. Idèdque ad communem studiosorum vtilitatem æternis mandari monumentis, ità iubente Excellētia Vestra mea refert opinio. Neap. die primo mensis Martij 1680.

Excellētiæ Vestræ

Seruus Humillimus

Emilius Antonius Gaudiosus.

Visa supradicta relatione Imprimatur, & in publicatione seruetur Regia Pragmatica.

Carrillo Reg.

Florillus Reg.

Prouisum per S. E. Neap. die 16. Octobris 1682.

Mastellonus.

ALBERTI ALDERISII I. C.
T R A C T A T V S
D E HÆREDITARIIS
A C T I O N I B V S
P A R S P R I M A.

A R G V M E N T V M.

Hæreditaria actio quid in terminis huius tractatus, diuiditur in actiuam, & passiuam, examinaturq; quæstio quomodo utraque detur. Hæreditas alia terrena, alia cælestis quomodo inter se differant.

S V M M A R I V M.

- 1 **H**æreditariarum actionum frequentissima iudicia.
- 2 Hæreditariarum actionum tractatum nemo ex professo, nec methodicè tractauit.
- 3 Hæreditariarum actionum frequens, quotidiana, & perutilis materia.
- 4 Hæreditaria actio quid.
- 5 Hæreditariarum actionum sunt, quarum hæreditas est domina secundum Bald. in rubr. C. de hæred. act. obscure tamen.
- 6 Hæreditas quid.
- 7 Hæreditatis nomen iuris est uniuersa bona, & iura ubicumq; posita continens, & in quo differat à bonis hæreditarijs.
- 8 Hæreditas quamuis sit successio in uniuersum ius defuncti, tamen in hæredem multa non transeunt.
- 9 Actio est ius persequendi in iudicio quod sibi debetur.
- 10 Actio secundum authorem, hæreditaria est ius persequendi in iudicio ratione successionis in uniuersum ius quod sibi debetur.
- 11 Actio hæreditaria datur actiue, & passiuè.
- 12 Agens ad hæreditatem debet probare se esse talem, qualem se fecit.
- 13 Actio est quid facti, & proinde in dubio haud presumitur.
- 14 Text. in l. i. ff. quorum bonorum littera corrupta, & quomodo emendanda.
- 15 Hæreditaria actio datur ad huc contra rem singularem, & quando.
- 16 Actio hæreditaria passiuè considerata quibus detur, & in quibus iurium locis ea probetur.
- 17 Hæreditaria actiones actiue, & passiuè considerata dantur pro iure formato in persona defuncti, non uero pro iure creato post eius mortem.
- 18 Hæres representat defunctum in obligatione post mortem ipsius defuncti quesita, fallit in legatis, quæ tametsi, post mortem defuncti præsentur, illorumq; obligatio incipiat, habentur ea tamen loco hæreditariarum actionum, & num. 19.
- 19 Hæreditas alia terrena, alia cælestis.
- 20 Hæreditas terrena differt à cælesti in modo

NEAPOLI M.DC.LXXXVI.

Ex Typographia Francisci Mollo.

Superiorum facultate.

